

FÅGELRAPPORTER FRÅN VÄSTERÅS KOMMUN 1985

Thomas Skoglund, Martin Green, Hans-Olof Hellkvist & Magnus Karlsson

Intresset bland VOKs medlemmar att rapportera sina fågelobservationer håller i sig. Därför kan rapportkommittén fortsätta med att publicera årliga sammanställningar och härmed presenteras rapporten för 1985.

Huvudansvariga för sammanställningen är författarna med tonvikt på varsin artgrupp enligt följande:

Storlom - storskrake	Martin Green
bivråk - tofsvipa	Hans-Olof Hellkvist
kustsnöppa - gärdsmyg	Thomas Skoglund
rödhake - sävsparv	Magnus Karlsson

STORLOM *Gavia arctica*. Under vårsträcket, 29.4-21.5, sågs sammanlagt 27 ex i kommunen. Vid Ängsö noterades 14 ex, de flesta rastande på Granfjärden, och vid Asköviken sågs 12 ex, merparten översträckande.

SNÅDOPPING *Tachybaptus ruficollis*. Årets mest rapporterade fågel blev den snådopping som övervintrade vid Västerås Ångkraftverk. Den sågs regelbundet från årsskiftet fram till och med 4.4 (TS m fl).

SKÄGGDOPPING *Podiceps cristatus*. Toppnoteringen detta år i Asköviken blev 128 ex den 28.4 (MG). Detta är den lägsta toppsiffran som noterats sedan de dagliga simfågelräkningarna vid Asköviken påbörjades 1981.

GRÅHAKEDOPPING *P. griseus*. Två fynd under året: 1 ex hördes i Hässlösundet 8.5 (HOH,KI) och 1 ex sågs i Asköviken 26.10 (MG). Andra fyndet i Hässlösundet efter 1975 och det nionde i Asköviken.

SVARTHAKEDOPPING *P. auritus*. Regelbundet noterad i Asköviken under våren och sommaren och som mest sågs 4 ex 29.4 (MG). Häckning konstaterades den 22.7, då en gammal fågel med två ungar sågs (MG). Även ett höstfynd gjordes, vilket är ovanligt - endast fyra fynd gjorda 1966-84: 1 ex 8.9 (MG, MK,NB). F ö endast ett fynd: 2 ex i viltvatten vid Geddeholm 10.5 (BE).

RÖRDROM *Botaurus stellioris*. Endast Asköviken med 3-4 revir och Hässlösundet med 1-2 revir är tillfredsställande täckta 1985. I övrigt har tutande hanar rapporterats vid enstaka tillfällen från Ängsö (4 lokaler), Ridön, Trossön, Mellansundet och Stavholmsviken.

HÄGER *Ardea cinerea*. Kolonin på Flottgrundet, Ängsö, minskade från 73 par 1984 till 48 par 1985 (TS). På Ormskär, Ridöarkipelagen, häckade ett tiotal par (). Tre vinterfynd: 1 ex Asköviken 1.1 (HOH), 1 ex Sjöslätten, Ängsö, 1.1 (NB,TG) och 1 ex Långholmen, Ängsö, 5.1 (AFA).

KNÖLSVAN *Cygnus olor*. Fem par häckade i Asköviken, men endast tre kullar nådde flygg ålder (MG). Vinterfynd: 2 ad + 2 juv ex vid Boda, Dingtuna, 1.1 (NB,TG), 5 ex Bäckby, Västerås, 1.1 (NB,TG), 4 ex mot söder vid Skut-hällan, Ängsö, 5.1 (PJT) och 5 ex mot sydväst vid Olsboberget, Ängsö, 15.12 (MG).

SÅNGSVAN *C. cygnus*. Våren bjöd på sammanlagt 65 sträckande ex över kommunen 29.3 - 12.5. Vid Skultunasögen, vår mest frekventerade rastplats för arten, sågs som mest 70 ex 18.4 (CH). Mindre flockar sågs rasta på andra platser: 21 ex i Hallsjön 18.4 (TS), 10 ex i Svartån söder om Haraker 18.4 (TS), samt 8 ex på ängarna vid Asköviken 16.4 (MK,NB). Hösten bjöd sammanlagt endast på 12 ex under perioden 13.10 - 16.11. Två vinterfynd: 3 ad + 6 juv ex sträckte mot sydväst över Asköviken 1.1 (HOH), samt 1 ex vid Forsby, Skultuna, 13.1 (BE).

SÄDGÅS *Anser fabalis*. Under våren sågs sammanlagt 773 ex sträcka norrut över kommunen. Toppdagen inföll den 5.5, då hela 500 ex inräknades vid Asköviken (OH m fl). På senare år har det börjat rasta en del sädgäss vid Boda, Dingtuna, och så även denna vår. Under tiden 15.4 - 5.5 noterades rastande sädgäss där med som mest 80 ex 21.4 (PJT). Även vid Hedensberg, Tillberga, där Lillån svämmade över, rastade sädgäss i månads-skiftet april-maj. Som mest sågs 55 ex 1.5 (PM,TS). Höststräcket gav sammanlagt 441 syd- och sydväststräckande ex under perioden 8.9 - 12.10. Vid Boda, Dingtuna, samt vid Asköviken rastade sädgäss under tiden 9.9. - 14.10 i tidigare ej skådade antal. Under de två första oktoberveckorna sågs som mest hela 300 ex, vilket är nytt rekord för lokalen. Den senaste toppnoteringen gjordes i september 1973 och uppgick till 185 ex.

SPETSBERGSGÅS *A. brachyrhynchus*. 1 ex sågs tillsammans med sädgäss vid Asköviken och vid Boda, Dingtuna, 5-12.10 (MG m fl). Andra fyndet på lokalen - det tidigare från 1969.

BLÄSGÅS *A. albibronis*. En ungfågel (2K) rastade vid Hedensberg, Tillberga, 1.5 (PM,TS). En adult fågel rastade vid Asköviken och Boda, Dingtuna, 6-13.10 (MG,NB), samt dessutom sträckte 1 ad ex förbi Asköviken den 6.10 (MG,NB). Arten har observerats sju av de senaste tio åren vid Asköviken.

GRÅGÅS *A. anser*. Vid Asköviken uppträdde arten regelbundet under tiden 30.3 - 29.5. Maximalt sågs 44 ex i viken och 20 ex på ängarna 29.4 (MG). Notabelt är att flera par sågs under mitten av maj, bl a på ängarna. När kommer första häckningen? Hösttid sågs arten vid Asköviken 2.8 - 12.10 med som mest 37 ex 12.10 (MG,MK,NB). På de närbelägna fälten vid Bodå,

Dingtuna, rastade grågäss regelbundet 15.4 - 2.5 och 11-15.9 med som mest 41 ex 21.4 (TS) och 20 ex 13.9 (MK). På Ångsö sågs arten endast vid fyra tillfällen under året, fördelade på maj, augusti, september och oktober. Största flocken var 33 ex vid Askkärr 29.9 (TS). I övrigt noterad vid enstaka tillfällen på Trådarängarna, Irsta, och vid Jordmarken, Kolbäck.

SNÖGÅS A. Coerulescens. Ett fynd av denna sannolikt förvildade parkrympling under 1985: 3 ex vid Asköviken 3.5 (MR).

KANADAGÅS Branta canadensis. På de gäsrika fälten vid Boda, Dingtuna, rastade som mest 100 ex i början av oktober.

VITKINDAD GÅS B. leucopsis. Två fåglar sträckte norrut tillsammans med sädgäss förbi Åkeräng, Ångsö, 5.5 (PM) och 1 ex rastade med sädgässen vid Asköviken och Boda, Dingtuna, 5.10 (MG, ML, NB). Arten är ej årsvisst förekommande i kommunen.

GRAVAND Tadorna tadorna. Fyra ex lyfte ur Asköviken och försvann mot sydväst 31.8 (HOH). Sjätte fyndet för lokalen under de senaste 20 åren - de tidigare från 1966 och 1967. Senast arten sågs i kommunen var 1980, då 1 ex rastade vid KW.

BLÅSAND Anas penelope. Observerad vid Asköviken 37 gånger under året fördelade på april (4), maj (13), juni (4), juli (5), augusti (6), september (3) och oktober (2). Som mest sågs 30 ex 10.5 (MG) och lika många 28.9 (MK, NB). Minst 7 ex överomrade i viken. I Askövikens omgivning sågs arten vid Boda, Dingtuna, med 4 ex 16.6 och 14 ex 1.9 (PJT), samt på Domsängen, Barkarö, med 22 ex 28.4 (HOH). I Bocksjön, Tortuna, rastade bläsdänder under tiden 29.4 - 19.5 med som mest 80 ex 7.5 (PJT). I övrigt åtta fynd från spridda lokaler under våren.

SNATTERAND A. strepera. Sju fynd, samtliga från Asköviken, fördelade på maj (2), juni (1), juli (3) och augusti (1). Som mest sågs 3 ex 20.8 (MG).

KRICKA A. crecca. Flockar på över 25 ex har rapporterats från Asköviken vid 12 tillfällen fördelade på april (4), maj (4), juli (1), augusti (1) och september (2). Som mest sågs 41 ex 12.5 (MG, ML) och 100 ex 28.9 (MK, NB). Vid Bocksjön, Tortuna, rastade större flockar i april (1 notering) och maj (4) med 130 ex 7.5 (PJT) som toppnotering. Annars sågs flockar över 25 ex enligt följande: 40 ex Johannisbergs flygfält, Lundby, 19.4 (AFA), 34 ex KV 21.4 (PM), 98 ex Domsängen, Barkarö, 1.5 (HOH) och 90 ex vid Ångsjön, Irsta, 2.5 (TS). Första vinterfyndet i kommunen gjordes den 1.1, då en hona sågs i Asköbäcken vid Boda, Dingtuna, (HOH). En häckning

rapporterad: en hona med två ungar i ett dike vid Asköviken 27.7 (MG).

GRÄSAND A. platyrhynchos. Flockar på över 300 ex har inräknats ffa i Västerås stad under januari-mars. Maximalt inräknades 650 ex vid ÅKV 27.2 (PJT). Hela stadens vinterbestånd av gräsand taxerades vid två tillfällen, dels den 9.2, då 1.039 ex inräknades (TS) och dels den 9.3, då summan stannade vid 1.075 ex (TS). Vid Asköviken sågs 500 ex 5.9, 300 ex 14.9 (MG) och 500 ex 28.9 (MK, NB).

STJÄRTAND A. acuta. Observerad 11 gånger vid Asköviken, fördelade på maj (3), juli (2), augusti (1), september (4) och oktober (1) - samtliga observationer rörande 1-3 ex. Vid Bocksjön, Tortuna, sågs arten fyra gånger 29.4 - 10.5, som mest 4 ex.

ÅRTA A. querquedula. Totalt åtta observationer, varav sju vid Asköviken: spel hördes vid Kvarnberget 2.5 (TS), ett par på ängarna 7.5 (MK, NB) och 9.5 (PJT), en hane 30.6 (MG), 2 ex 2.7 (MG), 1+2 ex 22.7 (MG) och 3+1 ex 24.7 (MG). I övrigt en hane vid Mellansundet, Rytterne, 12.5 (PJT).

SKEDAND A. clypeata. Endast observerad vid Asköviken, där arten sågs vid 14 tillfällen. Som mest sågs 6 ex 23-24.6 (ML, NB). Häckning konstaterades den 23.7, då en hona med tre ungar sågs (MG).

ALFÄGEL Clangula hyemalis. Två fynd 1985 av denna i huvudsak marina and: en hane och två honor rastade i Hallsjön, Haraker, 1.5 (JR, MR, NB) och 1 ex hördes sträcka över Asköviken 12.5 (HOH). Fyndet vid Asköviken är det andra för lokalen.

SJÖORRE Melanitta nigra. En hane rastade i Asköviken 29.4 (MG), 9 ex rastade på Granfjärden 9.5 (PJT, PM), en flock sträckte mot nordost över Trådarängarna 12.5 (ML) och 12 ex rastade på Blacken 27.5 (TS).

SVÄRTA M. fusca. De två fåglar, som sågs rasta på Granfjärden 9.5 (PJT, PM) utgör årets enda fynd.

SALSKRAKE Mergus albellus. Sedd 11 gånger i Asköviken fördelade på april (5), maj (3), oktober (2) och november (1). Största antalet var på våren 6 ex 27.4 och 29.4, samt på hösten 11 ex 10.11 (MG m fl). Antalet värfynd är det lägsta sedan de dagliga simfågelräkningarna påbörjades 1981. Två fynd från Ångsö: 2 ex Ringskär 3.5 (TS) och 3 ex Fagerön 3.5 (PJT, PM).

SMÅSKRAKE M. serrator. Sju fynd är rapporterade från 1985 - de flesta från Ångsbörkipelagen, men ingen större flock sågs dock detta år. Sommarfynd: 1 par vid Gisselholmen 30.6 (PM, TS) och 1 par vid Björkskär 30.6 (PM, TS).

Utanför Ängsöområdet sågs 6 ex vid Bocksjön, Tortuna, 7.5 (PJT) och en hona vid Ryberg, Fulleröfjärden, 7.7 (HOH,RL).

STORSKRÄKE M.merganser. Stora flockar sågs på Asköfjärden 10.11 (MG) och Granfjärden 18.11 (ÅB), i båda fallen ca 500 ex. Vinterfynd: smärre flockar fanns kvar i början av januari kring Ängsö och vid Fullerö.

BIVRÅK Pernis apivorus. Ingen häckning rapporterad, men dock har arten rapporterats under häckningstid från Barkarö (3 lokaler), Dingtuna (3), Bodelunda (1), Rytterne (1) och Ängsö (2). Några fina dagssummor från höststräcket förtjänar att nämnas: 12 ex vid Boda, Dingtuna, 15.8 och vid Askövikens 53 ex 30.8 och 23 ex 5.9 (MG,ML).

HAYSÖRN Haliaeetus albicilla. Ovanligt få observationsdagar, totalt 17, varav 10 från Ängsö. Där uppehöll sig 2-3 ex under december (MG,MK,NB). Vid Askövikens har arten setts sju dagar, varav en sen vårobservation den 18.5 (HOH,KOH). Utanför dessa välbesökta lokaler har havsörn setts över Tidö-Lindö, Rytterne, 3.11 (HOH) och på St Jungfrun, Blacken, 8.12 (MP). BRUN KÄRRHÖK Circus aeruginosus. Vid Askövikens påbörjades sex häckningar, varav fyra lyckades och med nio flygga ungar som resultat (MG).

BLÅ KÄRRHÖK C.cyanus. Vid Askövikens gjordes två vinterfynd: ett honfågelpar ex 26.1 (NO,PJT) och 1 juv ex 24.12 (H,H,HOH,MG). Härifrån har 27 observationsdagar rapporterats, fördelade enligt följande: januari (1), april (12), maj (3), augusti (3), september (5), oktober (2) och december (1). På övriga lokaler är arten påträffad i Tortuna (3 gånger), Irsta (1), Haraker (2), Skultuna (2), Dingtuna (11), Rytterne (1) och Tillberga (1).

DUVHÖK Accipiter gentilis. Häckning har rapporterats från Romfartuna och Ängsö, samt dessutom en trolig häckning i närheten av Askövikens.

SPARVHÖK A.nisus. Häckning har rapporterats från Sevallo och Skultuna (LG), samt en trolig häckning vid Askövikens (MG).

ÖRMVRÅK Buteo buteo. Endast fyra häckningar rapporterades - tre runt Askövikens och en i Sevallo. Sträcksiffror på mer än 10 ex noterades endast under våren (4 gånger). Bäst var 30.3 med 44 ex vid Askövikens (NB).

FJÄLLVRÅK B.lagopus. Totalt 20 observationsdagar under året, varav två vinterfynd: 1 ex vid Borgåsund, Rytterne, redan 1.1 (UC) och 1 ex mot söder över Viksäng, Västerås, 27.1 (NB).

KUNGSÖRN Aquila chrysaetos. Som väntat gjordes de flesta observationerna på Ängsö. Där sågs 1 juv/subad ex 1.1 (NB, TG), 1 ad ex 13.1 (HOH,PJT) och

1 juv/subad ex 3.3 (TS). I slutet av året sågs minst två olika fåglar. Från Askövikens har endast två fynd rapporterats: 1 juv/subad ex 30.3 (NB) och 1 subad ex 1.12 (NB,PP). Även vid Boda, Dingtuna, sågs ett subad ex 23.2 (LG). En ungfågel uppehöll sig vid Limsta, Irsta, 8-9.4 (MP) och från Munga, Romfartuna, har rapporterats 1 ex 21-22.11 (TG).

FISKGUSE Pandion haliaetus. I Ängsörkipelagen påbörjades 12 häckningar (TS). Runt Askövikens häckade fyra par, som fick ut sex ungar (MG).

TORNFALK Falco tinnunculus. Totalt 20 fynddagar, fördelade enligt följande: april (9), maj (3), juni (0), juli (0), augusti (4), september (4). Ingen häckning konstaterad.

STENFALK F.colombarius. Ett normalt år med 24 fynddagar: mars (1), april (12), maj (5), september (3) och oktober (3).

LÄRKFALK F.subbuteo. Även lärkfalken hade ett normalt år med 34 fynddagar: maj (2), juni (5), juli (4), augusti (12) och september (11). Häckningar har rapporterats från Dingtuna och Ängsö.

PILGRIMSFALK F.peregrinus. Över Askövikens flög en fammal fågel mot söder 6.7 (MG). Detta är det sjuätte fyndet under 1980-talet, varav tre gjordes 1984.

JÄRPE Bonasa bonasia. Troligen en förbisedd art i kommunen. Den har dock setts på sju olika platser 1985: Tortuna (1), Romfartuna (2), Rytterne (1), Sevallo (1; häckning), Björksta (1; häckning) och Haraker (1). Under senaste tioårsperioden har järpe observerats 1976 (1 gång), 1980 (3), 1982 (5), 1983 (1) och 1984 (10).

ÖRRE Tetrao tetrix. En sällan skadad gäst i kommunen - under den senaste tioårsperioden sedd enligt följande: 1977 (1 fynd), 1982 (1) och 1984 (6). Ett enormt uppsving fick arten under 1985, då den hittades på nio olika platser: två hänor vid Tortuna 14.5 (LG), två resp ett spelande ex vid Slagårdavägen och Bovallen, Skultuna, 11.6 (PJT), vid Bovallen och Högervallen hördes spel 14-15.6 (HOH,PJT,PM), vid Kyrkmossen, Lillhärad, hördes spel 21.6 (PJT). Vid Mungasjön, Romfartuna, sågs en tupp 20.11, en hona 21.11 och 5 ex 26.11 (TG), samt vid Solingstorp, Romfartuna, 1 ex 1.12 (GL).

TJÄDER T.urogallus. En hona sågs vid Toftsjön, Skultuna, 14-15.8 (TG). Tjädern är en ännu mer sällsynt uppenbarelse än orren - under den senaste tioårsperioden endast sedd 1976 (3 ggr) och 1980 (1).

Vid Asköviken sågs 1 ex 26.4 (MK,NB), 1 ex vid Vedbo, Västerås, 11.6 (MK), 1 ex Dingtuna 19-20.6 och 1 ex Betongfabriken vid Suroleden 19.6 (TG).
STÖRRE STRANDPIPARE Ch. hiaticula. Som vanligt oftast sedd vid KV: maj (1 gång), juni (1), juli (0), augusti (3) och september (2). Även denna art rastade vid Bocksjön, Tortuna, i början av maj, som mest 10 ex 9.5 (ML). I övrigt sedd vid Asköviken: 2 ex 21.4 (HOH,NB,NL), 1 ex 22.4 (NB), 2 ex 26.4 (MR), 1 ex 20.8 (MG) och 4 ex mot söder 31.8 (MG,MK,ML). 1 ex mot norr Trödarängarna, Irsta, 14.5 (ML) och 1 ex mot söder Bodafalten, Dingtuna, 17.9 (NB).

LJUNGPIPARE Pluvialis apricaria. Ett ovanligt bra år för arten. Under våren sågs ca 700 ex, inkl rastande flockar. Största flocken var 90 ex, som rastade vid Asköviken 7.5 (MK,NB,NL). Vid Bocksjön, Tortuna, sågs också stora ansamlingar, t ex 70 ex 9.5 (ML). Höststräcket var något tunnare med totalt 327 ex. Största flocken uppgick till 67 ex och sågs vid Asköviken 11.8 (MK,NB).

KUSTPIPARE P. squatarola. Inga vårobserverationer, men fler höstfynd än normalt. Kring Asköviken visade sig kustpipare vid sju tillfällen: 1 ad ex 5.7 (MG), 1 ex 11.8 (TS), 8 ex 20.8 (MG), 3 ad ex 31.8 (HOH,MG,MK), 1 ex 5.9 (MG), 1 ex 22.9 (MH,NB) och 2 ex 2.10 (PJT,PM). Vid Ängsö sågs 7 ex 13.8 (AFA) och 1 ex 24.8 (NB).

TOFSVIPA Vanellus vanellus. En stor flock på 400 ex sågs rasta vid Konugla, Irsta, . (LG).

KUSTSNÄPPA Calidris canutus. Två observationer under höststräcket: 2 ex mot söder vid Asköviken 20.8 (MG), samt hela 22 ex mot söder därstädes 27.8 (MG,MK). Första observationen vid Asköviken.

SMÅSNÄPPA C. minuta. 2 juv ex rastade på Gimpelstenarna 17.8 (AFA,HOH). Den under några år flitigt frekventerade lokalen KW tycks inte längre attrahera småsnäppor.

MOSNÄPPA C. temminckii. En vårobserveration, 5 ex vid Bocksjön, Tortuna, 19.5 (ÅB), men liksom under 1984 inget höstfynd.

SPOVSNÄPPA C. ferruginea. 1 ex rastade vid KV 2.8 och 6.8 (LA). Arten ses ej årligen i kommunen.

KÄRRSNÄPPA C. alpina. Sammanlagt gjordes 21 iakttagelser fördelade på maj (1), juni (0), juli (2), augusti (10), september (7) och oktober (1).

Ett par av observationerna kan nämnas: 3 ex vid Bocksjön, Tortuna, 19.5 (ÅB) och 21 ex mot söder vid KV 11.8 (TG).

RAPPHÖNA Perdix perdix. Det rapphönspar som sågs vid Nicktuna, Tortuna, 8.5 (OK,HL) var det första sedda sedan 1981. Rapphönan har på senare tid setts i kommunen enligt följande: 1975 (10 fynd), 1976 (3), 1977 (4), 1978 (4), 1979 (2) och 1981 (1).

SMÅFLÄCKIG SUMPHÖNA Porzana porzana. Endast en observation: 1 ex visslade i Ängsjön 1.6 (PM).

MINDRE SUMPHÖNA P. parva. I Asköviken hördes denna raritet 12-13.6 (ML m fl). Senast arten hördes var 1978.

KORNNARR Crex crex. Rapporterad från fyra lokaler: 2 ex Myrby, Romfartuna, 25.5 (LG), 1 ex Asköviken 30.5 - 12.6 (MG m fl), 2 ex Trödarängarna, Irsta, 31.5 - 1.6 (MK,NB,TG) och 14-15.6 (CH), samt 1 ex Hällö, Badelunda, 19.6 (ML).

RÖRHÖNA Gallinula chloropus. Funnen på fem lokaler: Svartån vid Bryggeribrön 17.4 (DG,NB), 22.4 (NB) och 2 ex 5.5 (MK), 1 ex vid Källskär, Asköviken, 4.5 (MG) och 1 ex Rudö, Asköviken, 14.6 (ML), 1 ex i Sagån vid Broby, Björkstata, 14.6 (TS) och 1 ex vid KV 24.6 (PM).

SOTHÖNA Fulica atra. 1 ex vid ÄKV 2-6.1 (GL m fl). Ca 200 ex i Asköviken 13.10 (MG).

TRANA Grus grus. Under vårsträcket har sammanlagt ca 300 tranor setts passerat. Rastande fåglar har uppträtt på Bodafalten, Dingtuna, med 46 ex 18.4 (DG,MG,MH) och vid Limsta, Irsta, med 26 ex 17-18.4 (MP), samt vid Solinge, Romfartuna, med 30 ex 27.4 (LG). Höststräcket bjöd på ca 700 ex, bl a en flock på 150 ex över Irsta 7.9 (LG). På Bodafalten rastade 46 ex 21.9 (MK,NB,TG). Bästa sträckdagen vid Asköviken var den 5.9, då 158 ex passerade.

STRANDSKATA Haematopus ostralegus. För första gången konstaterades häckning i kommunen, då ett bo hittades på Ryberg i Fulleröfjärden 27.5 (TS). Där sågs även en fammal fågel med två dunungar den 7.7 (HOH,RL). På Björkskärr, Ängsö, sågs 1 ex 21.5 (TS) och 30.6 (PM,TS). Vid KV sågs arten 10.6 (MK, NB), 12.6 (MK) och 23.6 (LG). Vid Asköviken ströckte hela 25 ex mot öster 10.5 (MG) och där sågs också 2 ex 27.5 (TS). På Lilla Skorven rastade 3 ex 17.8 (AFA,HOH) och samma dag sågs tre ungfåglar på Gimpelstenarna i Granfjärden. På sistnämnda lokal sågs även 2 ad ex 27.7 (AFA), 2 ad + 1 juv 18.8 (AFA), 5 ad + 1 juv 18.8 (NB,PP) och 2 ex 20.8 (AFA).

MINDRE STRANDPIPARE Charadrius dubius. Har troligen häckat vid KV, där den setts enligt följande: maj (6 ggr), juni (8), juli (7), augusti (9). Vid Bocksjön, Tortuna, rastade arten i början av maj med som mest 10 ex 10.5 (PJT).

BRUSHANE Philomachus pugnax. Observerad nästan dagligen på en rad lokaler under perioden 7-27.5, som mest ca 250 ex vid Bocksjön, Tortuna, 8.5 (PM). Återflyttande fåglar bjöd på 17 fynd fördelade på juni (4), juli (2), augusti (8) och september (3).

DVÄRBECKASIN Lymnocyptes minimus. Ovanligt många vårfynd: spel noterades vid Asköviken både 2.5 (PJT,PM) och 11-13.5 (PJT m fl), samt vid Trådrängarna 8-10.5 (HOH m fl). Däremot inga höstobservationer.

DUBBELBECKASIN Gallinago media. Spelande fåglar har noterats vid Asköviken 17-18.5 (ML m fl) och på Trådrängarna 12-14.5 (ML,PJT m fl). 1 ex rastade vid Stenarna, Asköviken, 14.9 (HOH,MC,MK). Arten uppträder ej årligt i kommunen.

MYKSPÖV Limosa lapponica. Nio observationer i juli-september. Notabelt är 180 sydsträckande ex vid Boda, Dingtuna, 13.8 (MK,NB). Detta är den största observerade flocken i kommunen. Samma dag passerade dessutom ytterligare 30 ex över Ekeholm, Barkarö, (HOH). Totalt 453 ex.

SMÅSPÖV Numenius phaeopus. Sammanlagt åtta iakttagelser, varav fem i maj och tre i augusti. Nämnas bör 16 nordoststräckande ex vid Asköviken 11.5 (PM).

STOKSPÖV N.arquata. Den största rapporterade flocken utgörs av 58 rastande ex vid Näsby, Dingtuna, 18.4 (AFA).

SVARTSNÄPPA Tringa erythropus. Sammanlagt 17 observationer fördelade på maj (8), juni (0), juli (1), augusti (6) och september (2). Som mest sågs 35 ex rasta vid Bocksjön, Tortuna, 9.5 (ML).

RÖDBENA I.totanus. Totalt 13 observationer fördelade på april (1), maj (6), juni (0), juli (0) och augusti (6). Som mest noterades 5 ex vid Bocksjön, Tortuna, 7.5 (KI,PJT).

GLUTSNÄPPA I.nebularia. Sammanlagt 44 observationer under året. Dessa fördelade sig på maj (25), juni (1), juli (4), augusti (11) och september (3). Som mest sågs 57 rastande ex vid Bocksjön, Tortuna, 9.5 (ML).

SKOGSSNÄPPA I.ochropus. Totalt 62 iakttagelser rapporterade, fördelade på april (21), maj (27), juni (9), juli (3) och augusti (2). Nio fynd har gjorts under perioden 21.5 - 20.6, vilken kan anses som häckningstid, samt då ett minimalt antal genomflyttande skogssnäppor finns i trakten. Dessa fördelade sig enligt följande: Barkarö (1 lokal), Lillhärad (1), Skultuna (1), Tillberga (1), Tortuna (1), Irsta (2) och Kungsåra (1).

GRÖNBENA I.glaresola. Totalt har 42 observationer inrapporterats, vilket är något mer än vanligt. Dessa fördelar sig på maj (31), juni (4), juli (5) och augusti (2). Ett par höga rastsiffror kan nämnas: 70 ex vid Bocksjön, Tortuna 9.5 (ML) och 153 ex på ängarna väster om Asköviken 12.5 (PM m fl).

ROSKARL Arenaria interpres. Vid Bocksjön, Tortuna, sågs 1 ex 6-7.5 (KI, PJT), samt 2 ex 8.5 (ÅB). Dessutom 2 ex vid KV 3.6 (MaL) och 1 juv ex på Gimpestenarna 20.8 (AFA,ML). Under tidsperioden 1976-85 har 18 iakttagelser av roskafl gjorts i Västerås kommun:

1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985
3	1	0	0	2	2	3	1	2	4

Som synes årligen observerad efter 1980, vilket kan bero på en ökad ornitologisk aktivitet på och vid Mälaren, där de flesta observationerna har gjorts. Över året fördelar sig observationerna under tioårsperioden enligt följande: maj (11), juni (1), juli (1), augusti (4) och september (1).

SMALNÄBBAD Stemsnäppa Phalaropus lobatus. En adult hane i sommardräkt sågs vid Ryberg, Västeråsfjärden, 14.6 (Leif Johansson gm TS). Senast arten sågs i kommunen var den 2.6.77 i Asköviken.

LABB Stercorarius parasiticus. 1 ex, mörk fas, sträckte mot nordost över Granfjärden, Ängsö, 25.5 (TS). Under den senaste tioårsperioden har arten setts 1982 (1 gång) och 1984 (2).

DVÄRMÅS Larus minutus. 2 ex (1K) i Asköviken 24.7 (MG) och 1 ex (1K) norr om Björnö 7.9 (AFA,HOH). Totalt har arten setts 37 gånger under perioden 1976-85, tämligen jämnt fördelade. Över året har observationerna fördelats enligt följande: maj (11), juni (6), juli (6), augusti (6), september (3), oktober (1), november (3) och december (1). De relativt många sommarobservationerna, som ofta rört årsungar, är intressanta, då de indikerar häckning inom ett icke alltför avlägset avstånd.

SKRATTMÅS L.ridibundus. Förutom den stora kolonin i Asköviken har häckningar rapporterats från Ängsö med något hundratals par (TS) samt från Tallgås, Kärbo, med 109 par (Leif Carlsson gm TS). 6 ex (2K) genomförde övervintring 1984/85 i Västerås, där fåglarna alternerade mellan Skälängsdammen, Svartån och ÅKV. Däremot har inga december-akttagelser rapporterats.

FISKMÅS L.canus. Upp till 3 ex sågs i Västerås t o m 16.1.

SILLTRUT L.fuscus. Totalt 12 observationer, vilket ligger något över genomsnittet för perioden 1976-85.

GRÅTRUT L. argentatus. Den 27.5 inräknades hela 166 bon på St Skorven (TS). Detta torde vara den högsta noteringen någonsin i kommunen. I slutet av mars uppehöll sig tidvis stora ansamlingar av gråtrutar i Västeråsfjärdens inre delar och som mest noterades ca 900 ex 27.3 (PM).

HAVSTRUT L. marinus. Ett par häckade som vanligt på Lilla Skorven (TS). Dessutom anges ytterligare ett par ha häckat på St Skorven (Sten Fredriks-son o. Håkan Gilledal gm TS). F. ö observationer av normal omfattning. Som mest noterades 38 ad ex i Västerås djuphamn 29.3 (MG).

SKRÄNTÄRNA Sterna caspia. Endast sju observationer rapporterade. Notabelt är två sydsträckande ex vid Boda, Dingtuna, 17.8 (NB m fl). Under den senaste tioårsperioden har arten noterats 188 gånger enligt följande:

1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985
18	12	7	15	55	31	14	19	10	7

FISKTÄRNA S. hirundo. Fem kolonier om sammanlagt 139 par har rapporterats, varav den ojämförligt största fanns på Tallgås, Kärrbo, och innehöll 109 par (Leif Carlsson gm TS). Arten har inventerats heltäckande i Mälaren varje år sedan 1982 (Projekt Fisktärna gm TS, opubl) och 5-7 häckningslokaler har hittats varje år, samtliga i kommunens sydöstra del. Beståndet har under de fyra åren pendlat mellan 120 och 180 par.

SILVERTÄRNA S. paradisaea. Vid Asköviken sågs 6+3 ex sträcka mot norr 11.5 (ML,NB), samt 3+9+1+15 ex mot söder 20.8 (MG). Antalet fynd i kommunen tenderar att öka:

1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	Totalt
1	0	0	0	0	0	2	1	2	2	8

De flesta fynden har gjorts i maj. Årets augusti-iakttagelse är den första under sydsträcket.

SVARTTÄRNA Chlidonias niger. Depressionen i Asköviken fortsatte även under 1985 - endast 1-3 par tycks ha häckat. Visserligen sågs upp till 35 ex där i slutet av juli, varav 15 juv ex, men dessas ursprung är okänt. Närmaste häckningslokaler är Lagdrössjön i Hallstahammar och Fläcksjön i Sala.

RINGDUVA Columba palumbus. Åter en övervintring i Västerås, nämligen av 3 ex i Berghamra med omnejd (GL m fl). Dessutom två observationer därstades av 3-4 ex i december (GL, MG).

TURKDUVA Streptopelia decaocto. Observerad på fem lokaler i Västerås under häckningstid. Största ansamlingarna under året utgjordes av 55 ex på Munkängen 2.1 (TS) och 70 ex Munkängen 19.9 (HOH). Bättre rapportering alternativt organiserade inventeringar, tycks vara nödvändigt för att hålla turk-

duvan under tillförlitlig uppsikt.

SPARVUGGLA Glauclidium passerinum. Totalt nio observationer, vilket ligger över den senaste tioårsperiodens genomsnitt. Ett fynd under häckningstid: 1 ex Solingstorp, Romfartuna, 23.6 (GL).

KATTUGGLA Strix aluco. 12 ungpullar har rapporterats enligt följande: Rytterne (2), Barkarö (3), Dingtuna (1), Västerås (1), Tillberga (2), Irsta (1) och Ängsö (1).

HORNUGGLA Asio otus. 13 ungpullar rapporterade: Rytterne (1), Dingtuna (2), Lillhärad (1), Skultuna (1), Haraker (1), Lundby (1), Västerås (4), Hubbo (1) och Kärrbo (1).

JORDUGGLA A. flammeus. Två observationer: 1 ex vid Boda, Dingtuna, 19.4 (JR, NB, PP) och 1 ex vid Asköviken 26.4 (PJT). Den senaste tioårsperioden har arten rapporterats enligt följande:

1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	Totalt
10	0	3	50	3	1	4	16	8	2	97

PÄRLUGGLA Agollius funereus. Spelande hanar har hörts i Skultuna (1 lokal) och Haraker (1). Arten kan betraktas som regelbunden i kommunens nordvästra delar även om antalet spelande hanar fluktuerar starkt:

1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	Totalt
0	4	2	0	10	0	8	1	7	2	34

NATTSKÄRRA Caprimulgus europaeus. 1 ex vid Asköviken 23.5 (BE, ML, NL). Arten ses veterligt ej driligen i kommunen - endast sju fynd har rapporterats de senaste tio åren.

KUNGSFISKARE Alcedo atthis. Den kungsfiskare som upptäcktes vid ÅKV den 31.12.84 sågs därstades även 1-2.1.85 (MG, ML, TS). Dessutom sågs 1 ex vid Svartån vid Billsta 21.11 (MG).

SPILLKRÅKA Dryocopus martius. Sex personer har rapporterat spillkråkor under häckningstid på tio lokaler: Rytterne (1), Barkarö (2), Skerike (1), Skultuna (1), Haraker (1), Sevalla (2), Badelunda (1) och Ängsö (1). Gissningsvis hyser Västerås kommun 75-100 par spillkråka, utgående från vissa uppgifter, t ex Berg & Skoglund (1985).

MINDRE HACKSPETT Dendrocopos minor. Totalt har 46 observationer under året rapporterats, vilket är färre än för 1984. Under häckningstid är mindre hackspetten rapporterad från 12 lokaler enligt följande: Rytterne (2), Barkarö (3), Skerike (1), Badelunda (2), Irsta (1) och Ängsö (3). Jämfört med 10 par på enbart Ridön 1980 (Ahlen & Nilsson 1982) och lika

är ny för kommunen och landskapet, men fyndet är ännu ej behandlat av Sveriges Ornitologiska Förenings raritetskommitté.

BLÅHÅKE L.svecica. Fyra vörfynd: 1 ex Hammarby, Västerås, 7.5 (TBa), 1 sjungande ex Paradiset, Barkarö, 8.5 (PM), 1 ex Asköviken 11.5 (HD) och 1 ex vid Dingtuna 11.5 (PM). Under hösten har 95 observationer rapporterats.

SVART RÖDSTJÄRT Phoenicurus ochruros. Två sjungande hanar hördes på flera platser i stadens centrala industrikvarter 15.6, 25.6 och 28.6 (PM, TS). Vid Munkängen sågs en hane 11.6 (ML) och vid ÅKV hördes 1 ex sjunga 27.6 (NB, PP).

RINGTRAST Turdus torquatus. Under 1985 sågs arten på fler lokaler än vanligt: 1 hane vid Vedbo 23.4 (MR), 1 hane vid Rastholmen, Asköviken, 3.5 (MR) och likaledes en hane samma dag vid Boda, Dingtuna, (MR), 2 hanar vid Paradiset, Barkarö, 4.5 (MG), hela fyra hanar vid Vedbo 4.5 (NB m fl), 1 hane Bäckby, Västerås, 5.5 (MK, NB), samt en hane vid Billsta, Västerås, 5.5 (Bernhard Grennfelt).

KOLTRAST T.merula. Ett 15-tal observationer rapporterade från spridda platser i kommunen i januari. Anmärkningsvärt nog inga iakttagelser i februari.

RÖDVTINGETRAST T.liliacus. Vinterfynd: 1 ex Herrgården, Västerås, 5.12 (), 2 ex Bäckby, Västerås, 21.12 (NB) och 3 ex vid Boda, Dingtuna, 22.12 (MK, NB, NL).

DUBBELTRAST T.viscivorus. Under perioden 12.4 - 7.5 rapporterades 34 observationer och under tiden 2.10 - 1.11 15 observationer.

FLODSÅNGARE Locustella fluviatilis. Årets enda fynd utgjordes av en sjungande fågel vid Asköviken 27.7 (MG).

KÄRRSÅNGARE Acrocephalus palustris. Asköviken: 1 ex Källskär 31.5 - 23.6 (HOH m fl), som mest 3 ex vid Asköbäcken 10-24.6, 1 ex Gåsudden 2.6 (KOH), 1 ex ängarna väster om viken 2.6 (KOH) och 1 ex vid Fiskartorget 17.6 (PJT).

Övriga observationer: 1 ex Prästgården, Skultuna, 15.6 (HOH, PJT), 1 ex Skultuna jvstn 18-19.6 (HH, PM), 1 ex Skultunasågen (PJT), 1 ex Frös-lundo, Haraker, 18-19.6 (HH, PM), 1 ex Källsta, Irsta, 31.5 (MK, NB, TG), 1 ex Bollsta, Tortuna, 14.6 (TS), 1 ex Limstabäcken, Irsta, 14.6 (ML), samt 1 ex vid Lögerängen, Västerås, 25-26.6 (ML).

TRASTSÅNGARE A.arundinaceus. Första trastsångaren hördes i Asköviken 11.5 och som mest hördes 5-6 sjungande hanar i viken under sommaren. Fö en observation: 1 ex Labbar, Ångsö, 4.7 (MG).

många par i Ångsöarkipelagen 1983-84 (Berg & Skoglund 1985) ter sig denna skörd i minsta laget. Förklaringen ligger nog knappast i någon så dramatisk nedgång hos arten, utan snarare hos ornitologernas vanor att samlas på samma ställen. Det är således tveksamt om vi på ett tillfredsställande sätt kan hålla arten under uppsikt enbart genom spontanrapportering.

TRÄDLÄRKA Lullula arborea. 1 ex vid Asköviken 9.4 (JR, MR) och 5.10 (MG, ML, NB), samt 1 ex vid Boda, Dingtuna, 17.9 (NB). Arten uppträder fåtaligt, men årligt i kommunen:

1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	Totalt
4	1	3	3	4	3	5	4	6	3	36

Artens uppträdande över året är som följer: mars (3 fynd), april (11), maj (1), juni (4), juli (2), augusti (0), september (10) och oktober (5).

SÅGLÄRKA Alauda arvensis. Ett vinterfynd: 1 ex vid Boda, Dingtuna, 15.1 (DG, MG). Vinterfynd är mycket ovanliga i våra trakter.

RÖDSTRUPIG PIPLÄRKA Anthus cervinus. Sammanlagt 13 observationer fördelade på maj (2), samt augusti (3) och september (8), de flesta gjorda vid Asköviken. Iakttagelser under vårsträcket görs ej varje år.

GULÄRLA Motacilla flava. Hela 150 ex rastade på ängarna väster om Asköviken 11.5 (PM).

FORSÄRLA M.cinerea. 1 ex sträckte söderut vid Asköviken 20.8 (MG). Arten ses sällan i kommunen och senast det begav sig var 15.4.81, också denna gång vid Asköviken.

STRÖMSTARE Cinclus cinclus. 1-2 ex har rapporterats från Forsby och Svanö i Svartån, samt Nykvarn i Sagån i januari-mars och oktober-december.

GÄRDSMYG Troglodytes troglodytes. Ett vinterfynd: 1 ex i Askövikens vassar 15-16.1 (DG, ML, TS).

RÖDHÅKE Erithacus rubecula. Trots att kylan kom tidigt, sågs 1 ex på Djäkneberget, Västerås, 22.11 (MG).

NÄKTERGAL Luscinia luscinia. Norr om E18 observerades arten enligt följande: 1 ex Bjurhovda, Västerås, 22-25.5 (LG), 1 ex vid Skultunasågen 11.6 (PJT), 1 ex vid Nicktuna, Tortuna, 11.6 (TS) och 2 ex på samma lokal 19.6 (LG), samt 1 ex vid Bryggartorp, Tillberga, 15.6 (MG).

SYDNÄKTERGAL L.megarhynchos. Sommarens största överraskning var den sydnäktergal som upptäcktes vid Lövsta, Asköviken, Den hördes första gången den 30.5 och sedan fram t o m 25.6 (Halger Johansson gm TS m fl). Arten

12 ex Johannisberg, Lundby, 15.4 (IB,PP), 2 ex Vedbo, Västerås, 23.4 (MF) och 2 ex Skälbytippen, Badelunda, 5.5 (LG).

GRÅSISKA C.flammea. En sen vårobserveration: 40-50 ex vid Vedbo, Västerås, 5.5 (MK,NB). Höstens första gråsiskor sågs på Tidö 27.9 (MG).

SNÖSISKA C.hornemanni. En gammal fågel sågs på ett fågelbord i Hökåsen, Hubbo, 20.4 (ÅB). Senast arten sågs i kommunen var 1973.

BÄNDELKORSNÄBB Loxia leucoptera. Vid Asköviken sågs 9 ex 2.9 (PJT,PM).

MINDRE/STÖRRE KORSNÄBB L.curvirostra/pytyopsittacus. Under 1985 gjordes 57 observationer. Största flokken var 30 ex, som sträckte mot sydost vid Asköviken 28.8 (MG).

TALLBIT Pinicola enucleator. Två fåglar vid Vetterstorp, Västerås, 9.2 (MG).

LAPPSPARV Calcarius lapponicus. Endast två vårobserverationer: 1 ex vid Boda, Dingtuna, 27.3 (MK) och 4 ex vid Vedbo, Västerås, 5.5 (MK,NB). Femton observationer under tiden 27.8 - 22.9.

SNÖSPARV Plectrophenax nivalis. Stor flock: 500 ex vid Boda, Dingtuna, 14.4 (TG).

SÄVSPARV Emberiza schoeniclus. Flera vinterfynd i januari vid Boda, Dingtuna, och Asköviken, som mest sågs 50 ex.

OBSERVATÖRER

AFA = Anders F Andersson	MaL = Magnus Lundh
BE = Bjarne Eriksson	MP = Mikael Präckel
CH = Curt Hedqvist	MR = Markus Rehnberg
DG = Daniel Green	NB = Niclas Backström
GK = Ghia Krantz	ML = Niclas Lundh
GL = Gunnar Lignell	NO = Nils Olsson
HH = Henry Hirsimäki	OH = Ola Henriksson
HL = Hans Larsson	PJT = Pentti J Tatti
HOH = Hans-Olof Hellkvist	PM = Per Magnusson
JR = Jonas Rehnberg	PP = Patrik Persson
KI = Kjell Ingeström	RL = Richard Lager
KOH = Kjell-Olof Hedlund	TBä = Torbjörn Bäcklund
LA = Leif Andersson	TG = Tomas Gustavsson
LG = Lennart Gladh	TS = Thomas Skoglund
MG = Martin Green	UC = Ulf Carlsson
MK = Magnus Karlsson	ÅB = Åke Berg
ML = Magnus Liljefors	

HÄRMSÅNGARE Hippobais icterina. Totalt 30 observationer rapporterade, fördelade på Ängsö, Asköviken, Johannisberg, Östra holmen och Björnön.

GRANSÅNGARE Phylloscopus collybita. Femton vårfynd och fyra höstfynd är rapporterade, varav kan nämnas 1 ex nordväst om Skämsta, Skultuna, 26.6. (LG) och 1 sent ex Berghamra, Västerås, 2.11 (GL).

MINDRE FLUGSNAPPARE Ficedula parva. Årets enda fynd gjordes ca 500 m öster om Sigfridsbo, Skerike, där 1 ex hördes sjunga 28-30.6 (PM,TS).

SKÄGGES Panurus biarmicus. I Asköviken sågs arten enligt följande: 1 ex 12.1 (MG,MK,ML), 6 ex 13.1 (NB,NL,TG), 2 ex 14.1 (JR,MR), 6-7 ex 15.1 (DG,ML) och 2 ex 16.1 (TS). Skägges iaktogs för första gången i Asköviken 1973 och sedan 1975-78, som mest 7 ex, således var det nu alltså sju år sedan sist.

STJÄRTMES Aegithalos caudatus. Totalt endast 16 observationer under april-maj rapporterade och samtliga från Mälaronrådet.

SOMMARGYLING Oriolus oriolus. 1 ex vid Holmaviken, Barkarö, 19.5 (HOH,RL).

NÖTKRÄVA Nucifraga caryocatactes. Vår- och sommarfynd på sex lokaler: Kungsåra, Ängsö, Lillhärad, Rytterne och Skerike (2). Under hösten gjordes tre iakttagelser av den smalnåbbade rasen N.c.macrochrychos: 1 ex Högsholm, Ängsö, 6.10 (LG), hela 9 ex på en telefontråd mellan Tortuna och Bred, Björkstå, 13.10 (LG) och 1 ex vid Ekeholm, Barkarö, 9.11 (HOH,RL).

KORP Corvus corax. En häckning: fem nyss utflugna ungar sågs vid Boda, Dingtuna, 11.6 (ML). F ö 117 vår- och sommarobservationer fördelade enligt följande: april (78), maj (14), juni (13) och juli (7).

BOFINK Fringilla coelebs. I januari sågs 20-30 ex vid Boda, Dingtuna. Dessutom 2 ex Tunby stadsgårde, Västerås, 21-31-12 (BE).

BERGFINK F.montifringilla. I mitten av januari uppehöll sig ca 400 ex vid Boda, Dingtuna, men dessa försvann i slutet av månaden då temperaturen sjönk kraftigt. Övriga vinterfynd: 1 ex Aftonvardshällarna, Ängsö, 2.1 (MG), 13 ex Södra Gryta, Västerås, 15.1 (PJT) och 4 ex Tunby stadsgårde, Västerås, 21-31.12 (BE).

STEGLITS Carduelis carduelis. Ingen häckning rapporterad, men sedd på 15 lokaler under häckningstid. Största flokken var 40 ex vid Boda, Dingtuna, 2.1 (JR,MR).

VINTERHÄMPLING C.flavirostris. Femton observationer vid Asköviken under tiden 1.1 - 29.4, som mest 100 ex 21.4 (HOH). Fynd vid övriga lokaler:

Rapporten bygger dessutom på rapporter av ytterligare ett antal personer. Samtliga rapportörer tackas varmt.

REFERENSER/LITTERATUR

Ahlén, I. & Nilsson, S.G. 1982. Samband mellan fågelfauna och biotopareal på öar med naturskog i Mälaren och Hjälmaren. Vår Fågelvärld 41: 161-184.

Berg, Å. & Skoglund, T. 1985. Faunan i Ängsörkipelagen. Länsstyrelsen i Västmanlands län informerar 9/85.

GIMPELSTENARNA

AFA

NY PROGRAMPUNKT

Rovfågelexkursion till Asköviken den 3 augusti. Samling på Stensjö berg, Tidösidan, kl 08.00.

Det blir studier på först och främst brun kärthök, hur man skiljer på hane, hona och ungfågel. Vi hoppas även kunna se någon av bivräk, ormrök, sparvhök, lärkfalk och fiskgjuse. Medtag fika.

Exkursionsledare Per Magnusson, tel 33 01 97.

NY RESERVATBILDNING FÖR ÄNGSÖ OCH SUNDÄNGEN

Naturreservaten Ängsö och Sundängen bildades genom beslut under 1960 resp 1959. Båda reservaten har otidsenliga reservatsföreskrifter och saknar fastställda skötselplaner.

År 1971 köpte Västerås kommun Ängsö fideikommiss, som nu ägs av Stiftelsen för turism och friluftsliv. Statsbidrag erhöles vid förvärvet och som villkor för detta gällde att inköpt område utanför Ängsö naturreservat skulle införlivas med reservatet.

Våren 1986 framlade länsstyrelsen ett förslag som i stort innebär följande: Ängsö och Sundängens naturreservat ombildas till ett nytt naturreservat tillsammans med inköpta delar på fastlandssidan (Vedby-området). Det nya naturreservatet föreslås benämnas Ängsö/Engsö naturreservat. I bilagor lämnades förslag till principer för disposition och skötsel resp förslag till reservatsföreskrifter.

Västerås Ornitologiska Klubb bereddes tillfälle att yttra sig över förslagen och nedan ges en summarisk översikt över klubbens remissvar. Medlemmar, som önskar ta del av yttrandet i sin helhet, kan vända sig till sekreteraren eller till länsstyrelsens planeringskansli. Förslaget har diarienummer 11.121-232-71.

VOK ställde sig mycket positiv till att arbetet med skötselplan m m för Ängsö nu påbörjats. Förslagen synes tillgodose fågel-faunan på ett tillfredsställande sätt. Överlag, men några kritiska synpunkter framfördes. Enligt förslaget för ekonomiskt inriktat skogsbruk bedrivs på de större öarna, dvs Ängsön, Långholmen, Måholmen, Hallingen och Fagerön. I första hand vände vi oss emot skogsbruk på Fagerön. Ett antal holmar och skär har förslagits beläggas med beträdnadsförbud för allmänheten under tiden 1/4 - 15/7, nämligen Flottgrundet, Stamdalskäret, Björkskärr, L Käringgrundet, Stenshöll, Borsten (vid Gisselholmen), Flokan och Skarpan. Vi tillstyrkte dessa, men satte ett frågetecken för Flokan och tillade St Käringgrundet och Skrattan. Vi påpekade också att fiskgjusen, enligt förslaget, inte skyddades. Därför föreslogs ett sk Anpassat skydd, som man med framgång praktiserat i sjön Båven i D-län. Detta går ut på att endast för året besatta gjusbon beläggs med beträdnadsförbud, vilket då följaktligen innebär att detta årligen måste kontrolleras. Fördelarna är däremot uppenbara: gjusen ges ett effektivt skydd medan inga "onödiga" öar undantas allmänheten.